

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

- א. סוג הבחינה: בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים
מועד הבחינה: קיץ תשס"ה, 2005
מספר השאלון: 905,019205

ע ר ב י ת

לבתי ספר עבריים

2 יחידות לימוד

(השלמה מ-3 יחידות לימוד ל-5 יחידות לימוד)

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים ורבע.

- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון – הבנת הנקרא, ידיעת הפועל ותחביר
הבנת הנקרא – 44 נקודות
ידיעת הפועל – 13 נקודות
תחביר – 15 נקודות
פרק שני – לשון העיתונות – 18 נקודות
פרק שלישי – הבעה בכתב – 10 נקודות
סה"כ – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: מילון מכל סוג שהוא.

ד. הוראות מיוחדות:

- (1) כתוב את כל תשובותיך במחברת הבחינה.
- (2) הקפד לכתוב במחברתך את מספר השאלה ואת מספר הסעיף שאתה עונה עליו.
- (3) כתוב בכתב יד ברור וקריא.
- (4) לאחר סיום הבחינה וטרם מסירתה למשגיח, בדוק אותה שנית.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

שים לב: הקפד לציין את מספר השאלה ואת מספר הסעיף שאתה עונה עליו.

פרק ראשון – הבנת הנקרא, ידיעת הפועל ותחביר (72 נקודות)

בפרק זה עליך לבחור באחד משני קטעים:
קטע א – ערבית קלאסית (שאלות 1-5), עמ' 2-5
או
קטע ב – מלשון העיתונות (שאלות 6-9), עמ' 6-9

קטע א – ערבית קלאסית

אם בחרת בקטע זה, קרא אותו וענה על ארבע מהשאלות שאחריו:
על אחת מהשאלות 1-2 (הבנת הנקרא), ועל שלוש השאלות 3-5 (ידיעת הפועל ותחביר).

دخل رجل على المأمون* وعنده جماعة يتكلمون في الفقه، فقال له المأمون: يا رجل،

(2) ما عندك فيما يقول هؤلاء؟ فقال الرجل: يا أمير المؤمنين، شغلونا في الصغر واشتغلنا

في الكبر. فقال المأمون: لماذا لا تتعلم اليوم؟ فقال الرجل: لا يحسن بشيخ مثلي

(4) طلب العلم. فقال المأمون: واللّه، تموت وأنت طالب للعلم خير من أن تعيش وأنت

(4) جاهل. فقال الرجل: متى يحسن العلم؟ قال المأمون: إذا حسنت بك الحياة.

* المأمون – החליף השביעי בשושלת בית עבאס. מת בשנת 833 לספירה.

הבנת הנקרא (44 נקודות)

אם בחרת בקטע א, ענה על אחת מהשאלות 1-2 (שאלות על הקטע א תרגום הקטע).

1. אם בחרת בשאלה זו, ענה על חמישה סעיפים:
על ארבעה מהסעיפים (1)-(6) (לכל סעיף – 8 נקודות), ועל סעיף (7) (חובה!) (12 נקודות).
שים לב: יש לענות בערבית, אלא אם כן צוין אחרת. ניקוד אינו נדרש כלל.

(1) أكمل في دفترك :

لَمَّا جَاءَ الرَّجُلُ إِلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، كَانَ النَّاسُ حَوْلَهُ

(2) העתק למחברתך את האונת המציינת את התשובה הנכונה:

معنى الكلمة "عندك" في العبارة "ما عندك فيما يقول هؤلاء؟" (السطر ٢) هو:
أ. بالقرب منك .

ب. رأيك .

ج. الجوابان أ + ب صحيحان .

(3) أكمل في دفترك :

الكلمة "هؤلاء" (السطر ٢) تشير إلى

(4) ענה במחברתך בעברית (שים לב: לא תתקבל תשובה בערבית):

מדוע לא למד האיש בילדותו ובבגרותו?

(5) ما هو رأي الرجل بالنسبة للدراسة في الشيخوخة؟

(6) أكتب في دفترك "صحيح" أم "خطأ":

هناك علاقة بين وقت طلب العلم عند الشيخ وحسن الحياة به .

ענה במחברתך בעברית על סעיף 7 (חובה!) (שים לב: לא תתקבל תשובה בערבית).

(7) הסבר את דבריו של אלמאמון "والله، تموت وأنت طالب للعلم خيرٌ من

أن تعيشَ وأنت جاهلٌ" (السطران ٤-٥) .

2. תרגם במחברתך לעברית את הקטע שקראת. (44 נקודות)

ידיעת הפועל (13 נקודות)

אם בחרת בקטע א, ענה על שת השאלות 3-4.

3. בקטע שקראת מסומנות ארבע מילים – במספרים (1)-(4).

בחר בשלוש מהמילים, והעתק אותן למחברתך.

כתוב את השורש, את הבניין ואת הצורה הדקדוקית של המילים שבחרת.

(את הבניין אפשר לבטא במשקל ו/או במספר).

(לכל מילה – 3 נקודות; סה"כ – 9 נקודות)

דוגמה:

המילה: لَمْ يَكُنْ השורש: כּוּן הבניין: فَعَلَ / 1 הצורה הדקדוקית: עתיד מגזום

4. לפניך שני משפטים (1)-(2), ובכל משפט חסרה מילה.

לכל משפט נתונות בסוגריים שתי אפשרויות השלמה, אך רק אחת מהן נכונה.

בחר במשפט אחד.

העתק למחברתך את מספר המשפט, ואת המילה הנכונה בניקוד מלא. (4 נקודות)

(1) من يبدأ الكلام قبل السلام فلا _____ (تُجِيبُهُ / تُجِيبُهُ)!

(2) _____ (شَغَّلُونَا / شَغَّلَنَا) آباؤنا في الصغر.

תחביר (15 נקודות)

אם בחרת בקטע א, ענה על שאלה 5.

5. לפניך חמישה סעיפים, (1)-(5), ובהם משפטים הקשורים לקטע שקראת. ענה על שלושה מהסעיפים, על פי ההוראות (לכל סעיף – 5 נקודות).
- (1) חבר את שני המשפטים א-ב למשפט תנאי אחד, כתוב במחברתך את משפט התנאי, ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):
- א. لا تطلب العلم.
ב. تكون جاهلاً.
- (2) כתוב בצורת רבים את המילה המסומנת בקו, כתוב במחברתך את המשפט המשוחבר, ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):
- لا يزال الرجل يتعلم ما دام قادراً على ذلك.
- (3) נסח את החלק המסומן בקו באמצעות עתיד מנוצב, כתוב במחברתך את המשפט המשוחבר, ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):
- لا يحسن بشيخ مثلي طلب العلم.
- (4) תרגם לעברית את המשפט, וכתוב מהי התופעה התחבירית בחלק המסומן בקו:
- يا أمير المؤمنين، متى يحسن العلم؟
(לתרגום – 3 נקודות, לתופעה התחבירית – 2 נקודות)
- (5) תרגם לעברית את המשפט, וכתוב מהי התופעה התחבירית בחלק המסומן בקו:
- كان المأمون أكثر الناس حكمةً.
(לתרגום – 3 נקודות, לתופעה התחבירית – 2 נקודות)

קטע ב – מלשון העיתונות

אם בחרת בקטע זה, קרא אותו וענה על ארבע השאלות 6-9.

أول امرأة إفريقية تفوز بجائزة "نوبل" للسلام من أجل دفاعها عن البيئة

(1)

(2) "إنّ السلام على الأرض يتوقّف على قدرتنا على حماية بيئتنا الحيّة" – هكذا أكّدت

(3)

(2)

لجنة "نوبل" بمنحها "وانغاري ماثاي" من كينيا المُهمّمة بشؤون البيئة جائزة "نوبل"

(4)

(4) للسلام لتُصبحَ بذلك أول امرأة إفريقية تفوز بالجائزة الرفيعة لتزعّمها حملة لزراعة

عشرات الملايين من الأشجار في كلّ أنحاء إفريقيا للحدّ من التصحّر.*

(6) وفور إبلاغها بالخبر قالت "ماثاي": "سأواصل حملتي وأطلب من سكّان كينيا

أن ينضمّوا إليّ".

(8) وقالت لجنة "نوبل" في حيثيات قرارها: "إنّ ميرة "ماثاي" هي أنّها تفكّر على الصعيد

العالميّ وتتحرك على الصعيد المحليّ".

* ألتصحّر – ألتحوّل إلى صحراء / انتشار الصحراء

הבנת הנקרא (44 נקודות)

אם בחרת בקטע ב, ענה על שאלה 6.

6. ענה על חמישה סעיפים:

על ארבעה מהסעיפים (1)-(6) (לכל סעיף – 8 נקודות), ועל סעיף (7) (חובה!) (12 נקודות).
שים לב: יש לענות בערבית, אלא אם כן צוין אחרת. ניקוד אינו נדרש כלל.

(1) أكمل في دفترك:

"ماثاي" هي المرأة _____ الأولى الفائزة _____ "نوبل" للسلام.

(2) أكتب في دفترك "صحيح" أم "خطأ":

حسب أقوال لجنة "نوبل" هناك علاقة بين السلام وحماية البيئة.

(3) העתק למחברתך את האות המציינת את התשובה הנכונה:

مَنْ هو المقصود في الفعل "لِتُصْبِحَ" (السطر ٤)؟

א. شؤون البيئة.

ב. "ماثאי".

ג. جائزة "نوبل".

(4) ما هي الحملة التي أدت إلى فوز "ماثاي" بالجائزة؟

(5) ענה במחברתך בעברית על סעיף (שיים לב: לא תקבל תשובה בערבית):

ما هو هدف الحملة المذكورة في النص؟

(6) أكمل في دفترك:

تتوقع "ماثاي" أن _____ أبناء شعبها إليها في _____ لزراعة الأشجار.

ענה במחברתך בעברית על סעיף 7 (חובה!) (שיים לב: לא תקבל תשובה בערבית).

(7) ما هي ميزة "ماثاي" حسب أقوال لجنة "نوبل"؟

ידיעת הפועל (13 נקודות)

אם בחרת בקטע ב, ענה על שתי השאלות 7-8.

7. בקטע שקראת מסומנות ארבע מילים – במספרים (1)-(4).

בחר בשלוש מהמילים, והעתק אותן למחברתך.

כתוב את השורש, את הבניין ואת הצורה הדקדוקית של המילים שבחרת.

(את הבניין אפשר לבטא במשקל ו/או במספר.)

(לכל מילה – 3 נקודות; סה"כ – 9 נקודות)

דוגמה:

המילה: أَنْ يَجْتَمِعُوا השורש: جمع הבניין: إِفْتَعَلَ / 8 הצורה הדקדוקית: עתיד מנוצב

8. לפניך שני משפטים (1)-(2), ובכל משפט חסרה מילה.

לכל משפט נתונות בסוגריים שתי אפשרויות השלמה, אך רק אחת מהן נכונה.

בחר במשפט אחד.

העתק למחברתך את מספר המשפט ואת המילה הנכונה בניקוד מלא. (4 נקודות)

(1) _____ (لَمْ تَفُزْ / لَنْ تَفُوزَ) أَيَّةُ امْرَأَةٍ إِفْرِيقِيَّةٍ بِجَائِزَةِ "نُوبَل" مِنْ قَبْلُ.

(2) يجب علينا أن _____ (حِمَايَةَ / نَحْمِي) بِيَعْتِنَا.

תחביר (15 נקודות)

אם בחרת בקטע ב, ענה על שאלה 9.

9. לפניך חמישה סעיפים, (1)-(5), ובהם משפטים הקשורים לקטע שקראת. ענה על שלושה מהסעיפים, על פי ההוראות (לכל סעיף – 5 נקודות).

(1) חבר את שני המשפטים א-ב למשפט תנאי אחד, כתוב ב**מחברתך** את משפט התנאי ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):

א. نحمي البيئة.

ב. تتحسن حياتنا على الأرض.

(2) הוסף למשפט את "أصبح", כתוב ב**מחברתך** את המשפט המשוחבר, ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):

إنّ الأشجار عنصر من عناصر السلام.

(3) נסח את החלק המסומן בקו באמצעות עתיד מנוצב, כתוב ב**מחברתך** את המשפט המשוחבר, ונקד את כולו ניקוד מלא (פנימי וסופי):

قررت "ماتاي" مواصلة حملتها للدفاع عن البيئة.

(4) תרגם לעברית את המשפט, וכתוב מהי התופעה התחבירית בחלק המסומן בקו:

إنّ هذه المرأة هي أكثر النساء شهرةً في دفاعها عن البيئة.

(לתרגום – 3 נקודות, לתופעה התחבירית – 2 נקודות)

(5) תרגם לעברית את המשפט, וכתוב מהי התופעה התחבירית במילה המסומנת בקו:

مُنحت "ماتاي" جائزة "نوبل" تقديرًا لنشاطاتها.

(לתרגום – 3 נקודות, לתופעה התחבירית – 2 נקודות)

פרק שני – לשון העיתונות (18 נקודות)

בפרק זה שש שאלות, 10-15.

בחר בשלוש מהשאלות, וענה על פי ההוראות (לכל שאלה – 6 נקודות).

ניקוד אינו נדרש כלל.

אם בחרת בשאלות 10-11, השלם ב**מחברתך** את המילים החסרות מתוך רשימת המילים

שבמסגרת למטה. (שים לב: ברשימה יש שתי מילים מיותרות).

10. وقف _____ في الساحة الحمراء ساعات طويلة حاملين الأعلام ورافعين _____ .

11. إِنضَمَّ الكَاتِب "نَجِيب مَحْفُوط" إِلَى المَعَات من الكِتَاب الَّذِينَ _____ عَلَى بِيَان
يَشْجُبُ _____ الثَّقَافِي.

רשימת מילים להשלמת המשפטים 10-11:

وقَّعوا محاضرات المتظاهرون الإرهاب يستعرض الشعارات

אם בחרת בשאלות 12-13, תרגם ב**מחברתך** את המשפט לערבית.

12. הזמר האיראני מבקר בשיריו את המצב החברתי באיראן.

13. מועצת התלמידים (הסטודנטים) אישרה בפעם הראשונה פרסום כתבות (ידיעות)

בשפה הערבית בעיתון בית הספר.

14. לפניך סוף של משפט.
השלם במחברתך את תחילת המשפט, באמצעות שש מילים לפחות.
. . . بناءً على دعوة مرشح الحزب.
15. לפניך מודעה.
תרגם אותה במחברתך לעברית.

مطلوب موجّهات

لجمعية تعمل في مجال السلام

مطلوب نساء لدراسة

موضوع توجيه مجموعات

مختلطة عربيّة - يهوديّة

للتفاصيل: 08-9481105

פרק שלישי – הבעה בכתב (10 נקודות)

בפרק זה שתי קבוצות, ובהן חמש שאלות:

קבוצה א – שאלות 16-18, קבוצה ב – שאלות 19-20.

ענה על שאלה אחת בלבד מהשאלות 16-20.

כתוב תשובה של שש שורות לפחות (כ-35 מילים).

ניקוד אינו נדרש כלל.

קבוצה א – קטע קצר ושאלות (16-18) הקשורות אליו

إستلمتُ منها رسالة قصيرة كتبتُ فيها "إنني آسفة. تأكّد لي الآن أنني لا أستطيع (٢) أن أواصل الحياة بدونك. أريد أن نلتقي مرةً أخرى وليس أخيرة. عندي ما أشرحه لك وأرجو أن نُعيد بعد ذلك كلَّ شيء كما كان".

16. לו استلمت أنت هذه الرسالة، ماذا كنت ستردّ عليها؟

17. أكتب حواراً يمكن أن يدور بين الشابّ والشابّة عندما يلتقيان.

18. ماذا تقصد الشابّة في قولها: "أرجو أن نُعيد بعد ذلك كلَّ شيء كما كان" (السطر ٣)، حسب رأيك؟

קבוצה ב – שאלות כלליות (19-20)

19. لو التقيت بمؤلف إحدى القصص / القصائد التي تعلّمتها، ماذا كنت ستسأله عن هذه القصة / القصيدة؟

20. صِفْ مشكلة من إحدى القصص / القصائد التي تعلّمتها واقترح حلاً ملائماً لهذه المشكلة.

בהצלחה!